

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11P/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4224200530
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2024:4224200530.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka – C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXXX/X, C., otec – neb. D. E., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa: A. B., nar. X.X.XXXX, dočasne zveruje do starostlivosti právnickej osoby – F. G., A. X, H. – I. H., a to na dobu 3 mesiacov od nástupu maloletého na diagnostický pobyt.

Súd u k l a d á Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno povinnosť zabezpečiť umiestnenie maloletého dieťaťa: A. B., nar. X.X.XXXX, do starostlivosti právnickej osoby - F. G., A. X, H. - I. H..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno (ďalej len „Úrad“) sa návrhom doručeným súdu dňa 20.2.2024 domáhal, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by maloleté dieťa dočasne zveril do starostlivosti F. G., A. X, H. – I. H. (ďalej len „Diagnostické centrum“), a to po dobu troch mesiacov od nástupu maloletého na diagnostický pobyt. Úrad svoj návrh odôvodnil tým, že rodina maloletého je v evidencii Úradu od roku 2009 z dôvodu súdneho konania vo veci určenia otcovstva vo vzťahu k maloletému dieťaťu, od roku 2021 je rodina s menšími prestávkami permanentne monitorovaná, a to hlavne z dôvodu záškoláctva, ako aj páchania priestupkovej a inej trestnej činnosti maloletým dieťaťom. Úrad pre rodinu maloletého dieťaťa v roku 2023 vydal odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na vykonanie opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v Centre pre deti a rodiny A., J.. Úrad odporúčal vykonanie opatrení v centre pre deti a rodiny z dôvodu, že opatreniami vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa. Uvedené opatrenie je naďalej v platnosti, ale rodina na opatrení nespokojuje. Napriek prijatým opatreniam v rodine maloletého nedochádza k pozitívnej zmene, maloletý si naďalej neplní svoju povinnú školskú dochádzku, dopúšťa sa priestupkovej činnosti, spolu so svojou matkou sa často zdržiavajú na úrade neznámom mieste. Maloletý je žiakom deviateho ročníka K. I. K. v E. s vyučovacím jazykom maďarským, avšak v aktuálnom školskom roku sa vôbec nedostavil do školského zariadenia. Zo správy od Obecného úradu C. je zrejmé, že rodina maloletého nemá v obci dobrú povesť, matka nezabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého. Úrad v návrhu uviedol, že potreby dieťaťa sú zo strany matky zabezpečené len v tzv. nižších potrebách, ako je strava, bývanie, oblečenie aj to na slabej úrovni. Takmer na žiadnej úrovni nie sú napĺňané potreby maloletého v tzv. vyšších potrebách, ako je pocit bezpečia, pocit lásky, spolupatričnosť a pod. Matka zlyhala ako výchovná a morálna autorita, matka nie je schopná poskytnúť maloletému usmernenie a rady k morálnemu a spoločensky akceptovateľnému správaniu. Voči maloletému je vedené stíhanie na OR PZ Komárno z dôvodu prečinu porušovania domovej slobody. Matka maloletého na základe trestného rozkazu Okresného súdu Dunajská Streda,

č. k. OT/53/2023 zo dňa 30.4.2023, mala nastúpiť na výkon trestu (nastúpiť mala ku dňu 25.1.2024), avšak do dnešného dňa tak neučinila. Úrad v rámci vlastných oprávnení poskytuje matke maloletému opakovane a sústavne pomoc - sociálne poradenstvo, ciele a motivačné rozhovory. Tieto opatrenia však nevedú k náprave a javia sa ako nedostatočné z pohľadu potrieb maloletého. Je v najlepšom záujme maloletého, ale aj ostatných osôb v jeho okolí, aby mu bola poskytnutá adekvátna odborná pomoc, ktorá zodpovedá jeho potrebám. A aká je tá adekvátna odborná pomoc, na to zodpovie odborná diagnostika v na to určenom špeciálno-výchovnom zariadení, ktorým je diagnostické centrum. Samo navrhované diagnostické centrum určilo, že je potrebná diagnostika maloletého pobytovou formou, a to na základe žiadosti úradu, ktorým sa úrad dopytoval diagnostického centra či je potrebná pobytová forma diagnostiky. Diagnostické centrum H. – I. H. úradu dňa 26.1.2024 oznámilo, že maloletého môže prijať na obdobie potrebné na vykonanie odbornej diagnostiky maloletého, t. j. na tri mesiace. Z uvedeného je zrejmé, že diagnostika maloletého ambulantnou formou nie je možná a ani účelná. Diagnostické centrá sú špeciálne výchovné zariadenia, ktoré poskytujú diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom a zabezpečujú diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti. Diagnostický pobyt trvá spravidla dvanásť týždňov. Matka maloletého nepredstavuje pre maloletého reálne výchovnú autoritu, matka zlyhala vo svojich rodičovských kompetenciách, matka často ani nevie kde sa maloletý zdržiava, a ona samotná priznáva výchovné problémy s maloletým synom. Úrad má za to, že je v záujme ďalšieho zdravého psychického, fyzického ako aj sociálneho vývinu maloletého a za účelom poskytovania cielej a adekvátnej pomoci maloletému realizácia najskôr odbornej metódy – odbornej diagnostiky maloletého v na to určenom špeciálno-výchovnom zariadení, ktorým je diagnostické centrum, a to pobytovou formou na obdobie troch mesiacov. Keďže maloletý je v osobnej starostlivosti matky, Úrad navrhol súdu, aby bola matke maloletého uložená povinnosť odovzdať maloletého do navrhovaného zariadenia. Úrad k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pripojil aj emailovú komunikáciu medzi Úradom a Diagnostickým centrom, z ktorej vyplýva, že Diagnostické centrum prijme maloletého do ich zariadenia, umiestnenie dieťaťa je však možné len na základe nariadeného neodkladného opatrenia za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky na dobu maximálne 3 mesiacov. Prílohou bola tiež správa obce C. zo dňa 22.11.2023 a správa K. I. K. – J. L., B. XX, E., zo dňa 23.11.2023.

2. Zo správy obce C. zo dňa 22.11.2023 vyplýva, že rodina maloletého v obci nemá dobrú povesť. Matka maloletého nezabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého, nakoľko sa len zriedka zdržiava na uvedenej adrese. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje teta – D. M., nar. X.X.XXXX, bytom B. XXXX/X. Rodina býva v staršom rodinnom dome, bytové podmienky sú vyhovujúce. Matka sa často zdržiava mimo adresy. Matka bola boli už viackrát upozornená na možné následky neplnenia povinnej školskej dochádzky a zanedbanie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa.

3. Zo správy K. I. K., B. XX, E. zo dňa 23.11.2023 vyplýva, že škola má s maloletým už tri roky vážne problémy. Pravidelne upozorňujú matku na záškoláctvo maloletého. Pred tromi rokmi tento problém riešil aj súd, vtedy matka dostala podmienkový trest. Nič sa nezmenilo, vlni maloletý vymeškal viac ako sto vyučovacích hodín neospravedlnene (616 hodín), o čom pravidelne informovali Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne a Obecný úrad v C.. V tomto školskom roku sa stretli s matkou maloletého iba raz, začiatkom septembra 2023. Matka sa vtedy sťažovala na vulgárnosť a násilné správanie sa maloletého voči nej. Ukázala im, čo všetko maloletý doma rozbil. Postoj maloletého k školským povinnostiam a dochádzke sa nezmenil, preto naďalej upozorňovali matku na zanedbanú školskú dochádzku v zmysle zákona. Upozornenia, ktoré poslali poštou, sa vrátili neprevzaté. Neskôr sa snažili písomnosti doručiť osobne, formou rodinnej návštevy. Viackrát do týždňa hľadali matku doma, ale nikdy sa tam nezdržiavala. Párkrát sa stretli s maloletým a upozornili ho na následky záškoláctva, presviedčali ho, aby prišiel do školy – prišiel dvakrát. Po neúspechoch v komunikácii s rodinou požiadali v októbri 2023 o súčinnosť terénnych sociálnych pracovníkov a Obecný úrad C., aby pomohli v riešení tejto situácie. Za mesiac október 2023 uskutočnili 4 rodinné návštevy, avšak doma ich ani oni nenašli. Na poslednej rodinnej návšteve boli učiteľky začiatkom novembra 2023, ale dom, ktorý rodina obývala, bol prázdny. Dvere boli rozbité, kuchyňa prázdna, v izbe neporiadok, okno na izbe bolo otvorené. Stretli susedov, ktorí im povedali, že matka sa zdržiava pri Štúrove a nikomu z nich, ani vlastnému synovi, nedvíha telefón. Maloletý naďalej vedie túlavý spôsob života.

4. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 328 ods. 2 prvej vety CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

5. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme.

6. V danom prípade súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Súd mal z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno osvedčené, že u maloletého pretrvávajú problémy so správaním, maloletý sa dopúšťa priestupkovej ako aj inej trestnej činnosti a neplní si povinnú školskú dochádzku. Otec maloletého zomrel v roku 2022 a matka nezabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého, len zriedka sa zdržiava doma. Matka pre maloletého nepredstavuje reálnu výchovnú autoritu a nevie zabezpečiť plnenie jeho povinnej školskej dochádzky. Na základe trestného rozkazu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. OT/53/2023 zo dňa 30.4.2023 by mala matka maloletého nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody ku dňu 25.1.2024, avšak do dnešného dňa tak neučinila. Rodina v obci nemá dobrú povesť. Voči maloletému je vedené stíhanie na OR PZ Komárno z dôvodu prečinu porušovania domovej slobody. Maloletý si neplní povinnú školskú dochádzku a zo správy K. I. K. N. E. vyplýva, že problémy so správaním maloletého priznala aj jeho matka, keď sa sťažovala na jeho vulgárnosť, násilné správanie sa a rozbíjanie vecí v domácnosti. Z uvedenej správy tiež vyplýva, že maloletý vedie túlavý spôsob života, pričom sa o neho starajú ľudia k komunity, nakoľko matka maloletého častokrát nie je doma. Úrad vydal v roku 2023 pre rodinu maloletého odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na vykonanie opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou v Centre pre deti a rodiny A., J., avšak rodina na opatrení nespupracuje. Z uvedených skutočností vyplýva, že situácia maloletého je vážna a neznesie odklad. Aby nedochádzalo k ďalšiemu ohrozovaniu fyzického, psychického a morálneho vývinu maloletého, považuje súd za nevyhnutné, v súlade s návrhom Úradu, dočasne umiestniť maloletého do navrhovaného Diagnostického centra za účelom absolvovania diagnostického pobytu a poskytnutia adekvátnej a cielenej odbornej pomoci maloletému, a to na obdobie potrebné na vykonanie odbornej diagnostiky maloletého, t. j. na tri mesiace. Úrad navrhol, aby súd uložil matke maloletého povinnosť odovzdať maloletého Diagnostickému centru. Súd návrhu v uvedenej časti nevyhovol, nakoľko je možné dôvodne predpokladať, že matka maloletého nezabezpečí jeho umiestnenie v Diagnostickom centre, pretože ako vyplýva z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, matka nezabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého, nevie zabezpečiť ani plnenie jeho povinnej školskej dochádzky, zriedka je doma, dlhodobo nezvláda výchovu dieťaťa, nespupracuje v súvislosti s vykonávaním už prijatých opatrení vydaných Úradom a navyše má matka sama nastúpiť na výkon trestu, pričom nie je zrejmé, kedy tak učiní. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že je potrebné, aby umiestnenie maloletého do Diagnostického centra zabezpečil iný subjekt, preto uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno povinnosť zabezpečiť umiestnenie maloletého do starostlivosti právnickej osoby – F. G., A. X, H. – I. H.. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na zákonné ustanovenie § 30 ods. 1 zákona č.

305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, v zmysle ktorého, ak súd nariadi neodkladné opatrenie, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v spolupráci s rodičmi dieťaťa a so zariadením, v ktorom sa vykonáva neodkladné opatrenie, zabezpečuje umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia. Prihliadajúc na najlepší záujem maloletého dieťaťa mal súd za to, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 CMP).